
اهمیت عکس‌های تاریخی در بازنمایی هویت و کارکرد اجتماعی، فرهنگی و سیاسی زنان در دوره قاجار

ندا رسولی

کارشناس ارشد تاریخ، پژوهشگر ارشد پژوهشکده اسناد سازمان اسناد و کتابخانه ملی

Email: nedarasouli@gmail.com

■ چکیده

آرشیوهای موجود در ایران دارای گنجینه عکس‌های دوره قاجار می‌باشد. هر کدام از این عکس‌ها سند تصویری از موضوعات اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و... از جامعه روزگار قاجار می‌باشد. یکی از موضوعات مهم، موضوع هویت زنان و نقش آنان در جامعه است. اگر چه تحقیقات زیادی توسط پژوهشگران صورت گرفته و اطلاعات بی‌شماری از سفرنامه‌نویسان در این خصوص به چاپ رسیده؛ اما خود عکس‌ها اطلاعات نو و بکری را در دسترس ما قرار می‌دهند. این پژوهش از کارکرد زنان در اجتماع و تلاشی که برای خروج از باورهای دست‌وپاگیر سنت‌ها انجام دادند و نیز گاهی هنجارشکنی‌هایی در جامعه صورت گرفته راه، از درون عکس‌ها به نمایش گذارده است.

هدف این پژوهش در اصل استخراج موارد نو از عکس‌های دوره قاجار در خصوص زنان است. روش کار به صورت کتابخانه‌ای و تجزیه و تحلیل اسناد تصویری است و در انتها آنچه از عکس‌ها استخراج گردیده و مطابقت با تحقیقات و پژوهش‌های نویسندگان و سفرنامه‌نویسان داشته آورده شده است. می‌توان از عکس‌های دوران قاجار به عنوان سند تصویری برای شناسایی هویت زنان در ابعاد مختلف در جامعه بهره جست.

■ **کلیدواژه‌ها:** عکس، عکاسی، زنان، قاجار، هویت، کارکردها.